

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์วิธีการดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด

5.1.1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด

5.1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด

5.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.1.2.1 ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิกสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด ทั้งหมด 5 ศูนย์ คือ ศูนย์สันกำแพง ศูนย์สันป่าตอง ศูนย์สันทราย ศูนย์ห้วยไซ และศูนย์สารภีจำนวนทั้งหมด 301 คน

5.1.2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิกสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด จำนวน 93 คน

5.1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ก่อนที่จะนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ ได้มีการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหาโดยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นผู้ตรวจสอบแล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้

ของแบบสัมภาษณ์ โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เก็บข้อมูล จาก เกษตรกรที่ไม่ใช่ประชากรในการศึกษาแต่มีลักษณะใกล้เคียงกันจำนวน 20 ราย มาวิเคราะห์ทาง สถิติเพื่อหาค่า Reliability Coefficients ตามวิธีของ Cronbach โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อ การวิจัยทางสังคมศาสตร์ ปรากฏว่า มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.8402

5.1.2.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2555 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2555 โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็น รายบุคคลโดยสัมภาษณ์ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิกสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด

5.1.2.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อบริษัทที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ โคนม เชียงใหม่ จำกัด โดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score)

5.1.3 ผลการวิจัย

5.1.3.1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล

จากการศึกษาลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่และสมาชิกสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัดพบว่า คณะกรรมการกลุ่มตัวอย่าง เกินครึ่งหนึ่ง(63.6%) มีอายุอยู่ในช่วง 51-55 ปี โดยอายุเฉลี่ย 57.27 ปี จำนวนเกินครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (54.5%) จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง(47.6%) มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี โดยมี อายุเฉลี่ย 42.38 ปี จำนวนร้อยละ 42.9 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีประสบการณ์การ ทำงานอยู่ในช่วง 6-10 ปีโดยมีประสบการณ์เฉลี่ย 8.38 ปี เจ้าหน้าที่หนึ่งในสามส่วน(33.3%) มี รายได้รวมต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ย 14,779.29 บาทต่อเดือนพบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก(82.0%) เป็นเพศชาย ซึ่งประมาณหนึ่งในสามส่วน(39.4%) มีอายุ ในช่วง 41-50 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 51.16 ปี เกือบทั้งหมด (91.8%) มีสถานะภาพสมรส จำนวนเกิน

ครั้งหนึ่ง(68.9%)จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและสมาชิกเกินครั้งหนึ่งเล็กน้อย(59.0%) ไม่มีตำแหน่งทางสังคมโดยสมาชิกส่วนใหญ่(82.0%)มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน โดยเฉลี่ย 3.52 คนและสมาชิกร้อยละ68.9 เป็นสมาชิกสหกรณ์มาแล้ว 11-20 ปีโดยเฉลี่ย 13.69 ปี ส่วนสมาชิกส่วนมาก 85.2ได้รับการปรึกษาจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ 1-2 ครั้งต่อเดือนโดยมีการปรึกษาเฉลี่ย 1.69 ครั้งต่อเดือน

5.1.3.2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจ 3 ประเภท คือ ธุรกิจรวบรวมผลผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ ธุรกิจจัดหาปัจจัยการผลิต ธุรกิจสินเชื่อและอื่น ๆ

1.รายได้ สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด มีรายได้จากการดำเนินธุรกิจแต่ละปีตั้งแต่ 2550-2552 ดังนี้

1.1 รายได้เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ปี 2550-2552 คือ 126,367,926.9บาท 142,279,264.30บาทและ 160,889,853.8 บาทตามลำดับ

1.2 รายได้เฉพาะธุรกิจจัดหาปัจจัยการผลิตตั้งแต่ปี 2550-2552 คือ 58,852,261.47 บาท 76,832,161.56 บาท และ 105,897,842.20 บาท ตามลำดับ

1.3 รายได้จากธุรกิจสินเชื่อและอื่น ๆ ตั้งแต่ปี 2550-2552 คือ 351,662.44 บาท 469,057.32 บาท และ 1,790,502.18 บาท ตามลำดับ

2. รายจ่าย สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด มีรายจ่ายในการดำเนินงานในแต่ละปีตั้งแต่ปี 2550-2552 คือ 180,260,524.50 บาท 207,280,324.77 บาท และ 250,081,432.09 บาท ตามลำดับ

3.กำไร(ขาดทุน)สุทธิ สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด กำไร(ขาดทุน)สุทธิ ตั้งแต่ปี 2550-2552 คือ กำไร 5,311,326.33 บาท 12,300,158.43 บาท และ 18,496,766.14 บาท ตามลำดับ

5.1.3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ในความคิดเห็นของคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้

คณะกรรมการให้ความคิดเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ โดยภาพรวมให้ความคิดเห็นว่ามีกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ เพื่อควบคุมการทำงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการซึ่งเกิดจากความต้องการของสมาชิกและมอบนโยบายนั้นให้ฝ่ายคณะกรรมการนำไปขับเคลื่อนให้เกิดผล

สัมฤทธิ์เชิงบวกต่อธุรกิจ การที่สหกรณ์ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องมีบุคคลที่มีคุณภาพเข้ามาทำงานเพื่อความสำเร็จในงานและความก้าวหน้าของสหกรณ์คณะกรรมการต้องคอยสังเกตการณ์และติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในการทำงานทั้งนี้ความสำเร็จที่เกิดขึ้นต้องมีการร่วมมือทั้ง 3 ฝ่ายต้องประสานความร่วมมือกันให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้ความคิดเห็นว่าสหกรณ์มีแรงจูงใจที่ทำให้สหกรณ์ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันสหกรณ์รับฟังความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่มีการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างคณะกรรมการกับเจ้าหน้าที่ ทางสหกรณ์ให้โอกาสในการพัฒนาตำแหน่งที่สูงขึ้นไปทำให้เจ้าหน้าที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ความพึงพอใจในสวัสดิการที่ทางสหกรณ์มอบให้เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน สหกรณ์มีการพัฒนาบุคลากร การจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปปรับใช้กับการทำงานของสหกรณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานของแต่ละฝ่ายให้มีประสิทธิภาพจึงทำให้ประสบความสำเร็จในฐานะสหกรณ์โคนม

สมาชิกสหกรณ์ให้ความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ภายใต้หลักการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ บุคคล เงินทุน การจัดการ และวัสดุอุปกรณ์ ได้ผลดังต่อไปนี้

1.ด้านบุคคล ให้ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนม ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ได้แก่สมาชิกสหกรณ์ให้ความเชื่อถือไว้วางใจในคณะกรรมการเป็นอย่างดีสหกรณ์มีรายได้จากการเลี้ยงโคนมและส่งนํ้านมอย่างสม่ำเสมอสหกรณ์มีคณะกรรมการที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถจูงใจสมาชิกได้เป็นอย่างดีสหกรณ์มีความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่และสมาชิกสหกรณ์เป็นอย่างดี

2.ด้านเงินทุน ให้ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนม ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ สมาชิกได้รับความช่วยเหลือด้านเงินทุนจากสหกรณ์อย่างเหมาะสมสหกรณ์มีรายได้จากการเลี้ยงโคนมและส่งนํ้านมอย่างสม่ำเสมอสหกรณ์ให้ความมั่นคง (เชื่อมั่น) ในด้านเงินทุนสหกรณ์มีระเบียบปฏิบัติด้านการเงินที่เหมาะสมสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องสหกรณ์มีการจัดสรรทุนเพื่อกิจการต่างๆอย่างเหมาะสม

3.ด้านการจัดการ ให้ความคิดเห็นในระดับ เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่ว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนม ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์อย่างต่อเนื่องการบริการขนส่งน้ำนมดิบเข้าสู่สหกรณ์สะดวกรวดเร็วเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยง โคนมสมาชิกได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากสหกรณ์สหกรณ์สามารถชี้แจงการสั่งการให้สมาชิกเข้าใจได้เป็นอย่างดีมีเพียงประเด็นเดียวที่สมาชิกมีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจคือ สหกรณ์สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับกับการทำบัญชีฟาร์มกับสมาชิกบริหารจัดการภายในฟาร์มได้อย่างเป็นขั้นตอนและเหมาะสม

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ ให้ความคิดเห็นในระดับ ไม่แน่ใจ เป็นส่วนใหญ่ว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนม ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ สมาชิกสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยง/รีดนม โดยผ่านสหกรณ์ได้ในราคาที่ถูกและยุติธรรมสหกรณ์มีสำนักงานที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานทั้งด้านการใช้ประโยชน์และด้านความปลอดภัยได้อย่างเป็นสัดส่วนสหกรณ์มียานพาหนะใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ มีเพียงประเด็นเดียวที่สมาชิกมีความคิดเห็นในระดับ เห็นด้วย คือมีเครื่องจักรกลที่สามารถทำงาน (ผลิต) ได้รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ มีปัจจัยสำคัญที่พบหลายปัจจัยนำมาอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

5.2.1 คณะกรรมการ

ในการดำเนินงานของสหกรณ์ภายใต้หลักปัจจัยความสำเร็จตามความคิดเห็นของคณะกรรมการ จากการศึกษาพบว่า การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์มีการปฏิบัติงานที่ตั้งไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสหกรณ์และมีการสรรหาบุคคลที่มีคุณภาพเข้ามาทำงานในสหกรณ์ มีความรู้ในงานที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของสหกรณ์โดยการร่วมมือกันของคณะกรรมการดำเนินงานและเจ้าหน้าที่ทั้งหมด คอยเป็นหูเป็นตาในการติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ รัชนท อลงกรณ์ โชติกุล (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสี่คว่ำ จำกัด

พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสี่คว่ำ จำกัด คือ การที่มีประธาน ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีความซื่อสัตย์ เสียสละ และความสามารถบริหาร ทรัพย์สินและทุนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง ประกอบกับหน่วยงานภาครัฐบาล ให้ความสนใจช่วยสนับสนุนและพัฒนาสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้นส่งผลให้สมาชิกมีความเชื่อมั่นต่อ สหกรณ์จึงเพิ่มการถือหุ้น การออมทรัพย์ และทำธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น

5.2.2 เจ้าหน้าที่สหกรณ์

ในการดำเนินงานของสหกรณ์ภายใต้หลักปัจจัยความสำเร็จตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์การศึกษาพบว่าสหกรณ์มีแรงจูงใจที่ทำให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ดำเนินงานไปในทิศทาง เดียวกันมีการรับฟังความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และนำมารวบรวมเป็นนโยบายในการดำเนินงานของ สหกรณ์ การสื่อสารที่ดีระหว่างคณะกรรมการกับเจ้าหน้าที่ และการระดมทุนสำรองให้แก่ เจ้าหน้าที่และสมาชิกสหกรณ์สวัสดิการที่คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์มอบให้เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจในการดำเนินงานสหกรณ์มีการประสานงานในแต่ละระดับแต่ละฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน จัดให้มีการฝึกอบรม/เพิ่มความรู้/ข้อมูลข่าวสาร ทางหน่วยงาน ราชการได้เข้ามาให้ความรู้ด้านวิชาการให้การอบรมแก่เจ้าหน้าที่จึงถือได้ว่าปัจจัยเหล่านี้ส่งผล ความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของ อุทัย ปริญาสุทธีนันท์ (2544) ศึกษาการจัดการและแนวทางการพัฒนาสหกรณ์โคนมในการเพิ่ม ประสิทธิภาพขององค์การ: ศึกษากรณีสหกรณ์โคนมน้ำพอง จำกัด พบว่า ด้านการจัดการสหกรณ์

- 1.การจัดการโครงสร้างด้านการตัดสินใจสั่งการและด้านการรับรู้บทบาทอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้าน การติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก
- 2.การจัดการทุนด้านการระดมทุน ด้านการระดมทุนสำรองและ ด้านการจัดสรรทุนอยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางการพัฒนาสหกรณ์

- 1.การพัฒนาโครงสร้างควรจัด ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะของเจ้าหน้าที่ด้านการติดต่อประสานงานและควรใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ การสื่อสารที่มีอยู่ให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการประสานงาน
- 2.การพัฒนาเทคโนโลยีควร ปรับปรุงด้านระเบียบวิธีการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมยืดหยุ่นมากขึ้นควรใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ สำนักงานที่มีอยู่ในการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการควบคุมและด้านเครื่องมือให้มากขึ้น
3. การพัฒนาบุคคล ควรจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะของเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการควรเปิดโอกาสให้ เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมให้มากขึ้น

5.2.3 สมาชิกสหกรณ์

โดยภาพรวมสมาชิกสหกรณ์เห็นด้วยว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด โดยด้านที่สมาชิกให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านเงินทุน ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.03 รองลงมาคือ ด้าน บุคคล ด้านการจัดการ และวัสดุอุปกรณ์ ด้วยคะแนน 4.00, 3.82, 3.43 ตามลำดับ

ในการดำเนินงานของสหกรณ์ภายใต้หลักปัจจัยความสำเร็จตามความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกให้ความเชื่อถือไว้วางใจในคณะกรรมการเป็นอย่างดี สมาชิกได้รับความช่วยเหลือด้านเงินทุนจากสหกรณ์อย่างเหมาะสมจึงทำให้การเลี้ยงโคนมประสบผลสำเร็จและส่งน้ำนมให้สหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ สหกรณ์เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของสหกรณ์อย่างต่อเนื่องและในด้านวัสดุอุปกรณ์สหกรณ์มีเครื่องจักรกลที่สามารถทำงาน (ผลิต) ได้รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพแต่ยังมีบางเรื่องสหกรณ์ยังต้องให้ความสำคัญมากขึ้น เช่น การสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยง/รีดนมยานพาหนะใช้ในการปฏิบัติงานสำนักงานที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานทั้งด้านการใช้ประโยชน์และด้านความปลอดภัย ได้อย่างเป็นสัดส่วนสหกรณ์ซึ่งสอดคล้องกับอุรพร เกษวิจิตร (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรเกิดจากความพึงพอใจของสมาชิกและปัจจัยด้านการเงิน โดยความพึงพอใจของสมาชิกมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรมากกว่าปัจจัยทางด้านการเงิน ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จจึงควรเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับสมาชิกเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สร้างความเข้มแข็งทางด้านการเงิน

5.3 ข้อเสนอแนะ

การทำให้สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ประสบความสำเร็จเป็นสิ่งที่ดีเพราะสมาชิกสหกรณ์โคนมได้มีกำลังใจในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนม ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นประโยชน์ให้สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด นำไปพัฒนาการดำเนินงานสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ เช่น การทำหมัก เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง สามารถลดต้นทุนการผลิตให้แก่สมาชิกสหกรณ์
2. สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ การปฏิบัติงานประจำวันอาศัยประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ไม่ค่อยพัฒนาและเปลี่ยนแปลงมากนัก หน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ควรจัดฝึกอบรมเทคนิคใหม่ๆ ที่ทันสมัย เพื่อให้สมาชิกนำไปใช้เพื่อหาช่องทางลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลงแต่มีประสิทธิภาพการผลิตมากขึ้น เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น
3. ให้การบริการแก่สมาชิกในเรื่องของการปรับปรุงพันธุ์ เพื่อสมาชิกสามารถมีแม่โคนมที่มีคุณภาพและสามารถให้น้ำนมดิบที่มีปริมาณมากและมีคุณภาพให้กับสหกรณ์และควรมีการสนับสนุนในด้านการปลูกหญ้าเลี้ยงโคนม โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมความเป็นไปได้ในการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ แทนที่จะให้อาหารสัตว์ซึ่งมีต้นทุนการผลิตสูง
4. สหกรณ์ควรมีเครื่องสำรองไฟฟ้า สำหรับห้องแช่เย็นและการเก็บรักษาเพื่อรักษาคุณภาพของน้ำนมให้มีคุณภาพคืออยู่เสมอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมต่างๆ โดยมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของแต่ละสหกรณ์
2. ควรศึกษาแนวทางการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ โดยเฉพาะด้านสินเชื่อ